

राज्यातील अकृषी विद्यापीठे व शासकीय व अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षक समकक्ष संवर्गाना तसेच इतर संस्थातील पात्र शिक्षक संवर्गास सातवा वेतन आयोग लागू केल्यामुळे अनुज्ञेय असलेली थकबाकीची रक्कम वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.६७/विशि-२
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई -४०० ०३२.
दिनांक : २६ एप्रिल, २०२२.

- वाचा :-** १) शासन निर्णय उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र.संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.५६/१८/विशि-१, दि.०८.०३.२०१९.
- २) शासन परिपत्रक वित्त विभाग क्र.वेपुर-२०१९/प्र.क्र.८/सेवा-९, दि.२०.०२.२०१९.
- ३) शासन परिपत्रक वित्त विभाग क्र.वेपुर-२०१९/प्र.क्र.८/सेवा-९, दि.३०.०५.२०१९.
- ४) समक्रमांकाचा दि.२०.०५.२०२१ रोजीचा शासन निर्णय.
- ५) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे दि.१८.०१.२०२२ व दि.१७.०२.२०२२ रोजीचे निधी वितरणाचे आदेश.

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने (MHRD) दि.०२.११.२०१७ च्या आदेशान्वये केंद्रीय विद्यापीठे/ महाविद्यालये/संस्था यांना ७ वा वेतन आयोगाच्या सुधारीत वेतनश्रेण्या लागू केल्या आहेत. केंद्र शासनाच्या धर्तीवर राज्यशासनाने संदर्भ क्र.१ येथील शासन निर्णयान्वये दि.०१.०१.२०१६ पासून राज्यातील अकृषी विद्यापीठे व अनुदानित महाविद्यालये तसेच इतर संस्थेतील पात्र शिक्षक संवर्गास सुधारीत वेतनश्रेणी लागू केलेल्या आहेत. सातवा वेतन आयोग लागू केल्यामुळे अनुज्ञेय असलेली दि.०१.०१.२०१६ ते दि.३१.०३.२०१९ या कालावधीतील वाढीव वेतनाच्या फरकातील वित्तीय भार केंद्र व राज्य यांचा ५०:५० या प्रमाणात आहे. तदनुषंगाने केंद्र शासनाकडून राज्यशासनास ५० टक्के रक्कम प्राप्त झालेली आहे. केंद्र शासनाकडून प्राप्त झालेली थकबाकीची रक्कम राज्य शासनाची आर्थिक स्थिती, राज्य महसुलाचे मर्यादित असलेले स्त्रोत, तसेच सन २०२० मध्ये कोव्हिड-१९ या संसर्गजन्य आजाराच्या प्रादुर्भावामुळे राज्याची विस्कळीत झालेली आर्थिक स्थिती विचारात घेता, दोन टप्प्यात अदा करण्यास तसेच राज्य शासनाच्या हिश्याची थकबाकीची ५० टक्के रक्कम संदर्भ क्र.२ व ३ येथील परिपत्रकान्वये विशद केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार म्हणजेच ज्या कर्मचाऱ्यांना भविष्य निर्वाह निधी योजना लागू आहे अशा कर्मचाऱ्यांची थकबाकीची रक्कम पुढील ५ वर्षात ५ समान हप्त्यात संबंधीत शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या भविष्य निर्वाह निधीच्या खात्यात जमा करणे, तसेच ज्या कर्मचाऱ्यांना राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन योजना अथवा परिभाषित अंशदायी निवृत्तिवेतन योजना लागू आहे. अशा कर्मचाऱ्यांची थकबाकीची रक्कम पुढील ५ वर्षात ५ समान हप्त्यांत रोखीने अदा करणे कार्यपद्धतीनुसार वित्त विभागाने मान्यता दिली आहे.

त्यानुसार संदर्भ क्र.४ येथील दि.२०.०५.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये अनुज्ञेय असलेली केंद्र शासनाच्या हिश्याची ५०% रक्कमपैकी पहिल्या टप्प्यात निम्मी रक्कम तसेच राज्य शासनाच्या हिश्याची ५०% रक्कम सन २०२१-२२ या आर्थिक वर्षापासून पुढील ५ वर्षात ५ समान हप्त्यात राज्य शासनाच्या थकबाकी अदा करण्याच्या प्रचलित धोरणानुसार अदा करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. सदर शासन निर्णयान्वये थकबाकीची रक्कम वितरीत करण्यात मान्यता दिल्यानुसार केंद्र शासनाच्या हिश्याची ५०% यामधील पहिल्या टप्प्यात निम्मी रक्कम तसेच राज्य शासनाच्या हिश्याचा पहिला हप्ता असा एकूण रु.५८७,८३,४४,२९८/-

इतकी रक्कम संदर्भ क्र.५ येथील दि.१८.०१.२०२२ व दि.१७.०२.२०२२ रोजीच्या आदेशान्वये विद्यापीठनिहाय लेखाशिर्षाखाली उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. आता केंद्र शासनाच्या हिश्याची दुसऱ्या हप्त्यातील निम्मी रक्कम वितरीत करण्याबाबत संदर्भ क्र.४ येथील शासन निर्णयात स्वतंत्रपणे आदेश निर्गमित करण्यात येतील असे नमुद करण्यात आले आहे तसेच राज्य शासनाच्या हिश्याची रक्कम सन २०२१-२२ या आर्थिक वर्षापासून पुढील ५ वर्षात ५ समान हप्त्यात अदा करण्यात यावी. असे नमुद करण्यात आले आहे. तसेच शिक्षक व शिक्षक समकक्ष संवर्गाकडून शासनाकडे थकबाकीची रक्कम अदा करण्याकरीता होणारी मागणी व दि.३०.०६.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये वित्त विभागाने राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांना थकबाकीचा दुसरा हप्ता वितरीत केल्याची पार्श्वभूमी पहाता सुधारीत परिगणना केल्याप्रमाणे केंद्र शासनाच्या हिश्याची उर्वरित दुसऱ्या टप्प्यातील रक्कम तसेच राज्य शासनाच्या हिश्याचा दुसऱ्या हप्ताच्या निधी उपलब्ध करून देण्याची वित्त विभागास विनंती करण्यात आली होती. वित्त विभागाने सदर प्रस्तावास मान्यता दिल्यानुसार, केंद्र शासनाच्या हिश्याची दुसऱ्या हप्त्यातील निम्मी तसेच राज्य शासनाच्या हिश्याचा दुसरा हप्ता अदा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

संदर्भाधीन क्र.१ येथील दि.०८.०३.२०१९ नुसार सातवा वेतन आयोग लागू करण्यात आलेला असून त्यानुसार पात्र कर्मचाऱ्यांना दि.०१.०१.२०१६ ते दि.३१.०३.२०१९ या कालावधीतील अनुज्ञेय असलेली थकबाकीची रक्कम वितरीत करण्यासंदर्भात खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे :-

१. केंद्र शासनाच्या हिश्याची थकबाकीची सुधारीत केल्याप्रमाणे उर्वरित दुसऱ्या टप्प्यातील रक्कम रु.४१४,४४,३१,१३६/- (अक्षरी रुपये चारशे चौदा कोटी चव्वेचाळीस लक्ष एकतीस हजार एकशे सत्तीस फक्त) अदा करण्यात यावी.
  २. तसेच राज्य शासनाच्या हिश्याची थकबाकीची सुधारीत परिगणना केल्याप्रमाणे दुसऱ्या हप्ताची निधी रक्कम रु.१७३,३३,५६,५५१/- (अक्षरी रुपये एकशे त्र्याहत्तर कोटी तेहतीस लक्ष छप्पन हजार पाचशे एकावन्न फक्त) अदा करण्यात यावी.
  ३. वित्त विभागाचे दि.२०.०२.२०१९ रोजीच्या परिपत्रकान्वये महाराष्ट्र नागरी सेवा (सुधारित वेतन) नियम, २०१९ वेतननिश्चितीसंबंधी स्पष्टीकरण दिले आहे. यानुसार ज्या कर्मचाऱ्यांना भविष्य निर्वाह निधी योजना लागू आहे अशा कर्मचाऱ्यांची वरील अ.क्र.१ मध्ये नमुद केलेली थकबाकीची रक्कम एका हप्त्यात संबंधित शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या भविष्य निर्वाह निधीच्या खात्यात जमा करण्यात यावी. अ.क्र.२ मध्ये नमुद केलेली फरकाची रक्कम संबंधित शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या भविष्य निर्वाह निधीच्या खात्यात जमा करण्यात यावी.
  ४. वित्त विभागाचे दि.३०.०५.२०१९ रोजीच्या परिपत्रकान्वये महाराष्ट्र नागरी सेवा (सुधारित वेतन) नियम, २०१९ राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन योजना अथवा परिभाषित अंशदायी निवृत्तिवेतन योजना लागू असलेल्या कर्मचाऱ्यांच्या थकबाकी प्रदानासंबंधी स्पष्टीकरण दिले आहे. त्यानुसार अ.क्र.१ मध्ये नमुद केलेली थकबाकीची रक्कम एकरकमी रोखीने अदा करण्यात यावी व अ.क्र.२ मध्ये नमुद केलेली थकबाकीची रक्कम रोखीने अदा करण्यात यावी.
२. सदरहू मंजूर झालेली तरतुद दि.०८.०३.२०१९ मध्ये नमुद केलेल्या लेखाशिर्षानिहाय तातडीने सुपूर्द करण्याची सर्वस्वी जबाबदारी संचालक (उच्च शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांची राहिल. तसेच वरील अनुदानाची सर्व कागदपत्रे व हिशेब महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, मुंबई किंवा प्रकरणपरत्वे महालेखापाल-२,

नागपूर यांनी सदर कामाकरीता प्राधिकृत केलेले अधिकारी यांना तपासण्याचे अधिकार असून, त्यांनी मागणी केल्यास, सर्व कागदपत्रे त्यांच्याकडे तपासणीकरीता विद्यापीठाने सादर केली पाहिजेत. विद्यापीठास ज्या उद्दिष्टासाठी मंजूर केलेल्या अनुदानाचा वापर त्याच उद्दिष्टासाठी करावा. तसेच विहित कालावधीमध्ये सदरचा खर्च पूर्णपणे करण्यात येईल याची दक्षता घेण्यात यावी आणि त्याबाबतचे विनियोग प्रमाणपत्र (Utilization Certificate) संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांचेमार्फत शासनास विहित वेळेत सादर करण्यात यावे.

२. यासाठी होणारा खर्च हा शासन निर्णय दि.०८.०३.२०१९ मध्ये नमूद केलेल्या लेखाशिर्षाखाली तसेच संबंधित कर्मचाऱ्यांचे वेतन ज्या लेखाशिर्षातून अदा केले जाते त्याच लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा

३. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाने त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.४५९/२०२२/व्यय-५, दि.१३.०४.२०२२ अन्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२०४२७१२०६५४८३०८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

(अ. म. बाविस्कर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१) मा. राज्यपाल तथा कुलपती यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.

२) मा. मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई

३) मा. राज्यमंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

४) कुलगुरु, सर्व अकृषी विद्यापीठे.

५) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (५ प्रती).

६) संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, मुंबई

७) संचालक, कला शिक्षण संचालनालय, मुंबई

८) सर्व सह संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य.

९) महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता)-१/२ महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर.

१०) महालेखापाल, (लेखा परीक्षण) - १/२ महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर.

११) कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठे.

१२) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई/ पुणे.

१३) जिल्हा कोषागार अधिकारी, मुंबई/ पुणे.

१४) नियोजन विभाग (१४७१), मंत्रालय, मुंबई.

१५) वित्त विभाग, (अर्थसंकल्प-३)/ (व्यय-५) मंत्रालय, मुंबई.

१६) मा. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.

१७) उप सचिव (विशि), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.

१८) कार्यासन अधिकारी (साशि-१), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना

कळविण्यात येते की, उपरोक्त वितरीत करण्यात आलेला निधी तात्काळ BDS प्रणालीवर उपलब्ध करून देण्यात यावा.

१९) निवड नस्ती (विशि-२), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.